Lieta Nr.C30767312

Lietvedības Nr.C3263-13/8

SPRIEDUMS

LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

2013.gada 30.oktobrī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa

šādā sastāvā: tiesnese I.Krēvica

ar sekretāri B.Zabarovsku

piedaloties prasītājai /pers.A/

2013.gada 16.oktobrī

izskatīja atklātā tiesas sēdē Rīgā, Abrenes ielā 3 civillietu /pers.A/ maza apmēra prasībā pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu un

k o n s t a t ē j a:

2007.gada 28.martā dzimusi /pers. D/ un 2009.gada 4.septembrī dzimusi /pers. E/, kuru vecāki ir prasītāja un atbildētājs.

Prasītāja/pers. A/ iesniedza tiesā maza apmēra prasību par uzturlīdzekļu piedziņu, kurā lūdz piedzīt no atbildētāja /pers. C/ līdzekļus meitu /pers. D/ un /pers. E/ uzturam Ls 100 mēnesī katrai meitai, kopā Ls 200 apmērā mēnesī no prasības iesniegšanas dienas līdz meitas sasniegs 18 gadu vecumu, kā arī noteikt, ka spriedums izpildāms nekavējoties.

Prasībaspieteikumānorādīts, ka 2007.gada 28.martā Rīgā prasītājai dzimusi ar /pers. C/ kopīga meita /pers. D/ un 2009.gada 4.septembrī Īrijā piedzima ar /pers. C/ kopīga meita /pers. E/. Kopš 2012.gada 18.februāra prasītāja ar meitām atbildētāja fiziskās un emocionālās vardarbības dēļ atgriezās Latvijā. Kopš tā laika atbildētājs nepiedalās meitu uzturēšanā. Prasītāja norādījusi, ka nepieciešamā summa meitas /pers.E/ uzturam mēnesī ir Ls 171,50 un meitas /pers./ uzturam mēnesī ir Ls 181. Aprēķinātie izdevumi nesatur nekādus ekskluzīvus izdevumus, bet vienīgi bērnu pamatvajadzību nodrošināšanu.

Prasītāja prasību pamato uz Civillikuma 177.panta ceturto daļu, 179.pantu, Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu, ANO Konvencijas par bērna tiesībām 27.panta otro daļu.

Prasītāja/pers. A/ tiesas sēdē prasību par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam uzturēja un lūdza tiesu piedzīt no atbildētāja katras meitas uzturam Ls 100 ik mēnesi no prasības iesniegšanas tiesā dienas. Tiesas sēdē prasītāja paskaidroja, ka meitas apmeklē bērnudārzu, par ko ir jāmaksā apmēram Ls 30 mēnesī par katru bērnu. Prasītāja no 2013.gada jūnija mēneša strādā, vidēji darba alga ir Ls 200 mēneši, kā arī viņa saņem pabalstu Ls 8 par katru bērnu. Atbildētājs pēdējo mēnešu laikā ir sniedzis materiālo palīdzību EUR 100 apmērā. Atbildētājs dzīvo Īrijā un saņem pabalstu EUR 180 nedēļā, reizēm arī piestrādā. Prasītājai ir zināms, ka atbildētājam bija zemes gabals Īrijā, kuru viņš pārdeva.

Atbildētājs/pers. C/ uz tiesas sēdi neieradās, savus paskaidrojumusvai iebildumus tiesai nav iesniedzis. Par tiesas sēdes vietu un laiku atbildētājam paziņots Civilprocesa likuma 56.^{2} panta noteiktajā kārtībā – tiesas dokumentu piegādāšana un izsniegšana personai, kuras dzīvesvieta vai atrašanās vieta nav Latvijā. Īrijas kompetentā iestāde ir informējusi, ka tiesas dokumenti /pers. C/ tika izsniegti 2013.gada 8.jūlijā, saskaņā ar Īrijas normatīvajiem aktiem, izmantojot pasta pakalpojumus.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst par iespējamu lietu izskatīt bez atbildētāja klātbūtnes.

Pārbaudījusi lietas materiālus, noklausījusies prasītājaspaskaidrojumustiesas sēdē, tiesa atzīst, ka /pers.A/ prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Civillikuma 179.panta pirmo daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Tādejādi likums nosaka /pers. C/ pienākumu piedalīties bērna, kurš dzīvo pie mātes, uzturēšanā, kamēr bērns var pats sevi apgādāt. Bez tam, Civillikuma 179.panta piektās daļas izpratnē bērnam nodrošināmo uzturlīdzekļu apmērs ir samērojams ne vien ar vecāka mantas stāvokli, bet arī ar valstī noteikto iztikas minimumu.

Prasītāja/pers. A/ tiesas sēdē paskaidroja, ka strādā, saņem darba algu vidēji Ls 200 mēnesī, kā arī saņem pabalstu Ls 8 par katru bērnu.

Tiesai nav iesniegts pamatojums un pierādījums tam, ka atbildētājs saņem pabalstu EUR 180 nedēļā, kā arī, ka viņam piederējis nekustamais īpašums Īrijā – zemes gabals, kuru atbildētājs pārdevis, un tiesa uzskata, ka minētais ir tikai prasītājas apgalvojums, kas nav apstiprināts ar citiem pierādījumiem.

Ņemot vērā abu pušu materiālo stāvokli, prasītājas norādīto par savu mantas stāvokli, to, ka tiesai nav iesniegti nekādi pierādījumi tam, ka /pers. C/ apgādībā atrodas vēl citas personas, kā arī ņemot vērā meitu /pers. D/ un /pers. E/ vecumu un viņu vajadzības minētajā vecumā, kā arī valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam, tiesa uzskata, ka no /pers. C/ par labu /pers.A/ piedzenami bērnu uzturam ik mēnesi ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no 7 gadu vecuma ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Uzturlīdzekļi no /pers. C/ piedzenami no prasības iesniegšanas dienas, kā to lūdza prasītāja /pers.A/.

Saskaņā ar LR MK 2003.gada 1.jūlija noteikumiem Nr.348 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt uzturu katram savam bērnam 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no 7 gadu vecuma līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no MK noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Atbilstoši Civillikuma 177.pantam bērna uzturēšana nozīmē ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam). Minētā likuma norma nosaka pienākumu vecākiem primāri nodrošināt bērnam ēdienu, apģērbu, mājokli un veselības aprūpi, un tad materiālajām iespējām atbilstošu papildus izglītību un attīstību veicinošas nodarbības. Tiesa atzīst, ka tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību ir samērojamas uz bērnu uzturošo personu – katra vecāka materiālo stāvokli un ienākumiem.

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.panta pirmajā daļā formulēto bērnu tiesību aizsardzības principu, ka tiesiskajās attiecībās, kas skar bērnu, bērna tiesības un intereses ir prioritāras.

Civilprocesa likuma 97.pants nosaka, ka tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesa sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem.

Tādejādi, pamatojoties uz augstākminēto un novērtējot pušu mantas stāvokli, tiesa uzskata, ka šobrīd Ls 50 mēnesī katras meitas uzturam ir samērīga summa /pers. C/ iespējām un tiesai nav pamata uzskatīt, ka /pers. C/ šādu summu nespētu dot. Tiesa uzskata, ka no atbildētāja piedzenamie uzturlīdzekļiem jādod iespēju nodrošināt bērnu pilnvērtīgu izaugsmi, turklāt, kā jau norādīts spriedumā iepriekš, šāda uzturlīdzekļu summa var būt samērīga ar bērnu tēva mantas stāvokli.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu pēc lietas dalībnieka lūguma tiesa spriedumā var noteikt, ka pilnīgi vai noteiktā daļā nekavējoties izpildāmi spriedumi par līdzekļu piedziņu bērnu uzturam. Prasītāja pieteikusi tiesai lūgumu noteikt, ka spriedums izpildāms nekavējoties.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, prasītāja no tiesas izdevumu samaksas prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu bija atbrīvota.

Vadoties no Civilprocesa likuma 42.panta pirmās daļas, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (Civilprocesa likuma 33.panta otrā daļa).

Pie šādiem apstākļiem no atbildētāja /pers. C/ par labu valstij piedzenami tiesas izdevumi par valsts nodevu Ls 180 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasībaspieteikumanoraksta un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi (Ls 0,98 + Ls 1,09 x 2) Ls 3,16 apmērā, kā arī ar tulkošanu saistītie izdevumi Ls 136,10 apmērā.

Pamatojoties uz minēto un vadoties no Civilprocesa likuma 8.,42.,97.,193.,204.^{1} pantu, 205.panta pirmās daļas 1.punktu, 250.^{27} pantu un Latvijas Civillikuma 177.,179.pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

/pers.A/maza apmēra prasību pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. C/, dzimuša /datums/, par labu /pers.A/, personas kods /personas kods/, līdzekļus meitas /pers. D/, personas kods

/personas kods/, uzturam Ls 50 (piecdesmit latu) ik mēnesi, sākot no 2012.gada 30.oktobra, bet ne mazāk kā 25% apmērā līdz bērna 7 gadu sasniegšanai un 30% apmērā pēc bērna 7 gadu sasniegšanas no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, līdz bērna pilngadībai; līdzekļus meitas /pers. E/, personas kods /personas kods/, uzturam Ls 50 (piecdesmit latu) ik mēnesi, sākot no 2012.gada 30.oktobra, bet ne mazāk kā 25% apmērā līdz bērna 7 gadu sasniegšanai un 30% apmērā pēc bērna 7 gadu sasniegšanas no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, līdz bērna pilngadībai, samaksu veicot /pers.A/ kontā /numurs/.

Noteikt, ka spriedums daļā par līdzekļu piedziņu bērna uzturēšanai izpildāms nekavējoties.

Piedzīt no /pers. C/, dzimuša /datums/, tiesas izdevumus par valsts nodevu Ls 180 (viens simts astoņdesmit latus) par labu valstij.

Piedzīt no /pers. C/, dzimuša /datums/, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 139,26 (viens simts trīsdesmit deviņus latus 26/100) par labu valstij.

Noteikt, ka dokumenti, kas apliecina valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu maksājumu veikšanu, /pers. C/ iesniedzami Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā sprieduma labprātīgai izpildei noteiktā termiņa laikā.

Noteikt, ka spriedums daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu labprātīgi izpildāms 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu prasītāja var pārsūdzēt kasācijas kārtībā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā 30 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas 2013.gada 30.oktobra; spriedumu atbildētājs var pārsūdzēt kasācijas kārtībā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā 30 dienu laikā no sprieduma noraksta izsniegšanas dienas.

Tiesnese I.Krēvica